

Ђирилица или Питање писмености и пристојности

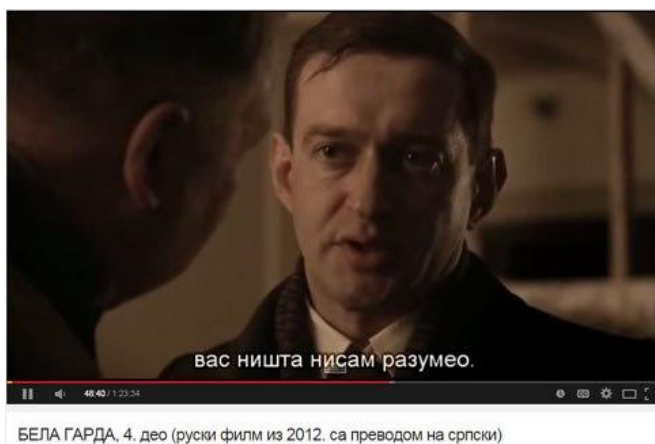
Објављено: 11.04.2016.год.

СРПСКА БИРИЛИЦА					
А	Б	В	Г	Д	Ђ
Е	Ж	З	И	Ј	К
Л	Љ	М	Н	Њ	О
П	Р	С	Т	Ђ	У
Ф	Х	Ц	Ч	Џ	Ш

Рачунам да многи Срби прате шта се дешава у Украјини. Мало кога ће изненадити што бандеровци у Кијеву свако мало предлажу да се **„украјински“ језик – франкенштајн из аустроугарских лабораторија XIX века – полатиничи,** како би се што брже ратосиљали мрских им „Москаља“. Као одговор на такве испаде „демократске, напредне, људскоправашке толеранције“, Донбас је већ месецима под оружјем.

Ово није нова појава. Пре скоро сто година, у хаосу после Лењинове револуције, за Кијев су се отимали Немци, бољшевици и следбеници Симона Петљуре, претече данашњих Бандероваца. По роману Михаила Булгакова о догађајима из тог времена, „Бела гарда“, пре пар година у Русији је снимљена мини-серија. У четвртом делу има једна **сцена**, негде од 47. до 49. минуте, где протагонисту – доктора Турбина – присилно мобилишу Петљуровци. Од Турбинове гимназије направили су болницу, којом управља његов некадашњи колега, Курицки. Он се Турбину обраћа на „украјинском“, али добија антологијски одговор.

„Извините, али ја вас ништа нисам разумео.“

Какве везе то има са Србима и ћирилицом? Велике.
Није први пут да се **бавим овом темом**, и нажалост сумњам да ће бити последњи, али шта да се ради кад људи једноставно не обраћају пажњу?

Постоје две групе које у Србији проповедају латиничење.

Прва, коју чине заведени, се позива на лењост и неписменост: њима је **мачећа латиница тобоже једноставнија, модернија, шта ли већ. То просто није истина.**

Док је кусо-латинична лењост још некако и важила као аргумент у доба ране СМС-технологије и Нокија са бројчаницима, појавом паметних телефона са виртуелним тастатурама тај изговор губи сваки смисао.

Чак штавише, нови уређаји *отежавају* писање кусом латиницом, јер су програмирани да је аутоматски „коригују“ на енглески или који већ латинични језик. А оспособљавање ћириличне тастатуре траје целих тридесет секунди, или мање.

Ја ево сред Америке већ више од десет година без икаквих проблема користим ћирилицу да пишем на српском – и на Соколу, и на твитеру, и на фејсбуку, било где – а кад треба да пишем на енглеском пребацујем се на енглеску латиницу. Зашто би то било напорно у земљи где је српски у свакодневној употреби? Не разумем.

Други, пак, заговорници латиничења усвојили су онај дух самопорицања о којем пише Мило Ломпар: прихватили су непријатељске вредности, образце понашања, писмо, језик, мисли, мисаоне процесе и уопште све, као своје. Погледајте било коју интернет-страницу следбеника квислиншког култа, биће вам одмах јасно.

Да је латиница „равноправно српско писмо“, зар би је аустроугарски окупатори силом уводили 1915? Зар би је **мржњом према Србима опседнута КПЈ систематски спутавала и тихо убијала?** Ко не зна срамотну историју *затирања ћирилице*, нека је прочита. Па после нека се служи латиницом „јер је тако лакше“, модерније, или шта већ – ако му дозволи савест.

Лично смартам да је ћирилица најпрактичније писмо живог српског језика, скројено по његовој мери, и да наметање латинице – кусе или оне са квачицама, свеједно – представља насилно облачење неписмене кошуље шивене по туђој мери. Латиничење није никакав напредак, већ манифестација или лењости, или зле намере.

С тим на уму, шта нам је чинити?

Гледам у неверици како се разни заштитници ћирилице понашају као **монтпајтоновске карикатуре**. Никад више друштва за заштиту (не одбрану!) ћирилице, а мање ћирилице међ' Србима. А свима је заједничко што заговарају законе и њихову примену.

Аман, људи, па какви се то закони данас у овако обездржављеној, пожутелој, преумљеној, и уназађеној Србији поштују? Спроводе? Примењују? Уставни суд се проглашава ненадлежним за устав; адвокати месецима штрајкују; председници, премијери и министри раде шта им је воља.

Притом човек који само што не изговори оно апсолутистичко „држава, то сам ја“ своју функцију без трунке самосвести **описује** као положај „потрчка и послушника“ Брисела и Вашингтона – а свако мало даје изјаве о неопходности „промене свести“ и „преумљавања“. У *таквој* земљи, са *таквим* властима, ви бисте да се доносе и спроводе закони о заштити и употреби ћирилице?

С дужним поштовањем, али ћирилица се не брани манифестима, изјавама, лобирањем или позивањем на овај или онај закон. И нема потребе да се „чува“ или „штити“ – као да је, не дај Боже, некаква егзотична и угрожена животињска врста! Зар не би било логичније да се направи друштво за неговање или промоцију ћирилице? Или још боље:

„Друштво српске писмености“, где се употреба латинице у старту сматра знаком некултуре? Душмани управо тако деценијама нападају ћирилицу – као тобоже примитивно, сељачко, назадно писмо. Та техника управљања утисцима делује и у супротном смеру. Само покушајте, видећете.

Јаловим причама о законима, указима и амандманима шири се безнађе и апатија међу самим народом, који као ништа не може да уради на очувању свог језика и писма (а да о идентитету, култури, вери и цивилизацији тек не говоримо). Катастрофална категоричка грешка. **Јер управо је народ тај који чува и брани ћирилицу – њеном употребом у свакодневном животу.**

Како? Тако што ће народ да инсистира на постојећим законима, кад држава већ неће. **Тако што ће да одбије општење на латиници, у свакој прилици – при испуњавању формулара, у пошти, у банци, у продавницама, итд.** **Тако што ће се према латиници односити као према симболу некултуре, непристојности, немара или чак непријатељства – ако уместо добронамерних али заведених људи има посла са острашћеним аутошовинистима.**

Надам се да смо се разумели.

Небојша Малић,
Стање ствари